

[Avaleht](#) > ... > [Otsige Õigusvaldkonna Spetsialisti](#) > [Õigusvaldkonna Ametid](#) > [Sweden](#)

Õigusvaldkonna ametid

Sisu koostaja:

Rootsi

Rootsi

Sellel lehel antakse ülevaade õigusvaldkonna ametitest Rootsis Prokurörid
Kohtunikud Vandeadvokaadid/advokaadid Notarid Muud õigusvaldkonna ametid

Õigusvaldkonna ametid – sissejuhatus

Prokurörid

Töökorraldus

Rootsi prokuratuuriteenistus koosneb [prokuratuurist](#) (*Åklagarmyndigheten*) ja [majanduskuritegude uurimise ametist](#) (*Ekobrottsmyndigheten*). Mõlemad asutused alluvad otse valitsusele (justiitsministeeriumile). Prokuratuuri juhib peaprokurör ning majanduskuritegude uurimise ametit peadirektor. Peaprokurör (*Riksåklagare*) on kõige kõrgema astme prokurör riigis. Ta vastutab prokuratuuriteenistuse eest ja juhib seda.

Peaprokurör vastutab ka õigusliku arengu, [ülemkohtu](#) töö ja haldusülesannete täitmise eest. Kõrgema astme prokurörid vastutavad prokuratuuriteenistuses konkreetsete valdkondade eest. Prokurörid nimetab ametisse peaprokurör ja nad asuvad piirkonnaprokurörina tööle vastavas piirkonnas. Mõned piirkonnaprokurörid on spetsialiseerunud konkreetsetele pädevusvaldkondadele. Rootsis on 32 piirkonnaprokuratuuri. Samuti on olemas kolm rahvusvahelist ja neli riiklikku prokuratuuri, mis tegelevad konkreetset liiki juhtumitega. Iga piirkonnaprokuratuuri juhib vanemprokurör.

Kõik prokuratuuriteenistusse kuuluvad prokurörid on oma otsuste tegemisel täielikult sõltumatud, mis tähendab, et kõrgema astme prokurör ei tohi otsustada, millise otsuse peab tema alluvuses töötav prokurör tegema asjas, mille eest alluv prokurör vastutab. Kui te soovite saada prokuröriks, peab teil olema Rootsi kodakondsus. Lisaks peate olema omandanud Rootsis õigusteaduste kraadi ja läbinud õiguslase praktika, töötades kaks aastat kohtuametnikuna piirkonna- või halduskohtus. Teatavatel tingimustel võidakse Rootsi õigusteaduste kraadiga võrdsustada ka mõnes muus Skandinaavia riigis omandatud õigusteaduste kraad. Kõigepealt võetakse prokurör tööle prokurörikandidaadina üheksaks kuuks, ning selle aja jooksul juhendab prokuröri tema töös mentor. Pärast seda läbib prokurör kahe aasta pikkuse koolituse, töötades samal ajal prokurörina, ning alles seejärel võib ta nimetada piirkonnaprokuröriks.

Stockholmis, Göteborgis ja Malmös asub kolm prokuratuuride tegevuse arendamise keskust, mida juhib kõrgema astme prokurör. Nende keskuste peamised ülesanded on arendada metodoloogilisi ja õiguslaseid teadmisi erinevates kriminaalõiguse valdkondades ning toimida teadmiskeskustena oma vastutusvaldkondades. Lisaks teostavad nad õiguslikku järelevalvet ja kontrolli. Näiteks menetlevad need arenduskeskused kõiki prokuröride otsuste peale esitatud kaebusi.

Roll ja ülesanded

Prokuröril on kolm peamist ülesannet:

- juhtida kuritegude uurimist;
- otsustada süüdistuse esitamise üle;

- esineda kohtus.

Prokurör juhib selliste kuritegude eeluurimist, mida ei käsitata väiksemate õigusrikkumistena ja mille eeluurimise raames on alust süüdistada konkreetset isikut kuriteo toimepanemises. Prokurör võib eeluurimist juhtida ka muude juhtumite korral, kui selleks on olemas konkreetset alused. Eeluurimise juhina peab prokurör tagama kuriteo optimaalse uurimise. Kergemate kuritegude korral toimetavad eeluurimist üksnes politseiametnikud.

Kui eeluurimist juhib prokurör, abistab teda selle käigus politsei. Prokurör jälgib pidevalt eeluurimise kulgu ning otsustab, millised meetmed tuleb võtta ja millised otsused teha. Kui eeluurimine on lõpule viidud, teeb prokurör otsuse kohtumenetluse algatamise kohta (nii toimib ta ka selliste eeluurimiste raames, mille eest vastutab politsei).

Prokuröri töö teine oluline aspekt on kohtuasjade ettevalmistamine ja kohtus esinemine. Oma otsusega esitada süüdistus ja kuriteo kirjeldamisega loob prokurör raamistiku kriminaalkohtumenetluse jaoks. Enamik prokuröre veedab nädalas ühe või kaks päeva kohtus.

Peaprokurör on ainuke prokurör, kellel on õigus algatada või jätkata menetlust ülemkohtus. Peaprokuröri on siiski õigus määrata end ülemkohtus esindama riigiprokuratuuri abiprokuröri või nimetada end esindama mõni muu prokurör.

Õigusvaldkonna andmebaasid

Lisateavet prokuröride kohta leiate [prokuratuuri veebisaidil](#), mis on üldsusele kättesaadav.

Kohtunikud

Töökorraldus

Alalised kohtunikud (*ordinarie domare*) nimetab ametisse valitsus sõltumatu riikliku nõuandva organi ehk kohtunike ametissenimetamise koja (*Domarnämnden*) ettepanekul. Põhimõtteliselt saab kohtuniku ametist vabastada üksnes valitsusvormi käsitlevas seaduses (*regeringsformen*; põhiseaduslik dokument) sätestatud olukordades.

Kui te soovite saada kohtunikuks, peab teil olema Rootsi kodakondsus. Lisaks peate kohtunikuna tööle asumiseks olema omandanud Rootsis õigusteaduste kraadi. Teatavatel tingimustel võidakse Rootsi õigusteaduste kraadiga võrdsustada ka mõnes muus Skandinaavia riigis omandatud õigusteaduste kraad. Enamik alalisi kohtunikke töötab piirkonakohtu või halduskohtu kohtunikuna või apellatsioonikohtu või apellatsiooniaseme halduskohtu kohtunikuna. Apellatsioonikohtu või apellatsiooniaseme halduskohtu juhti nimetatakse kohtu presidendiks (*president*) ning piirkonakohtu või halduskohtu juhti nimetatakse kohtu eesistujaks (*lagman*). Ülemkohtu ja kõrgema halduskohtu kohtunikke nimetatakse kohtunõunikeks (*justitieråd*).

Paljud alalised kohtunikud on eelnevalt läbinud traditsioonilised karjääriastmed, töötades kõigepealt kaks aastat kohtuametnikuna piirkonakohtus (329 Kb) või halduskohtus (281 Kb) ning kandideerides seejärel apellatsioonikohtu või apellatsiooniaseme halduskohtu ametniku (*fiskal*) kohale. Olles kas apellatsioonikohtus või apellatsiooniaseme halduskohtus töötanud vähemalt ühe aasta, peab kohtunikukandidaat töötama vähemalt kaks aastat piirkonna- või halduskohtu ametnikuna. Sellele järgneb vähemalt üks aasta teenistust kohtunikuabi asetäitjana apellatsioonikohtus või apellatsiooniaseme halduskohtus. Pärast selle katseaja edukat läbimist nimetatakse kohtunikukandidaat apellatsioonikohtu või apellatsiooniaseme halduskohtu kohtunikuabiks. Kohtuametnikud ja kohtunikuabid on mitteamalised kohtunikud, kes võivad kohtuistungil osaleda. Kohtutes töötavad ka mitmed [juristiharidusega referendid](#) (280 Kb) ja [raportöörid](#) (281 Kb) .

Piirkonakohtutes, apellatsioonikohtutes, halduskohtutes ja apellatsiooniaseme halduskohtutes on teatav arv rahvakohtunikke (*nämndemän*). Rahvakohtunikud nimetab neljaks aastaks ametisse

- piirkonakohtu tööpiirkonna kohaliku omavalitsusüksuse volikogu;
 - halduskohtu, apellatsiooniaseme halduskohtu või apellatsioonikohtu tööpiirkonna maavolikogu.
- Igal rahvakohtunikul on kohtulike arutelude käigus hääletades üks hääl.

Õigusvaldkonna andmebaasid

Kohtunike ja rahvakohtunike kohta lisateabe saamiseks tutvuge [Rootsi kohtute veebisaidiga](#). Ainult kohtunike kohta lisateabe saamiseks tutvuge [Rootsi Kohtunike Ühingu veebisaidiga](#).

Õigusvaldkonna ameti töökorraldus: juristid

Vandeadvokaadid/advokaadid

Rootsi õigusnormide kohaselt võivad kutsenimetust advokat, mis tähendab vandeadvokaati või advokaati, kasutada ainult [Rootsi advokatuuri](#) (*Sveriges Advokatsamfund*) liikmed. Advokatuuri liikmeks saamiseks peab isik täitma järgmised tingimused:

- tema elukoht peab asuma Rootsis või mõnes muus Euroopa Liidu liikmesriigis, Euroopa Majanduspiirkonna liikmesriigis või Šveitsis;
 - ta peab olema sooritanud kohtunikuametiks nõutava tasemeeksami – Rootsis magistrakraad õigusteaduses;
 - ta peab olema kandideerimise ajaks omandanud vähemalt 3-aastase töökogemuse õigusvaldkonnas ja kandideerimise ajal selles valdkonnas töötama;
 - ta peab olema läbinud Rootsi advokatuuri koolituse ja sooritanud advokaadieksami;
 - tal peab olema väärrika inimese maine ja sobivus vandeadvokaadina töötamiseks.
 - Muudest Euroopa Liidu või Euroopa Majanduspiirkonna liikmesriikidest või Šveitsist pärit kandidaatide suhtes kohaldatakse erieeskirju: nad peavad olema läbinud koolituse, mis on nõutav nende kodumaal vandeadvokaadina töötamiseks.
 - Otsuseid uute liikmete vastuvõtmise kohta teeb Rootsi advokatuuri juhatus.
 - Rootsi advokatuur loodi eraalgatuse tulemusena 1887. aastal ja sai ametliku staatuse siis, kui 1948. aastal jõustus praegu kehtiv kohtumenetluse seadustik. Advokatuuril on praegu üle 4700 liikme.
 - Advokatuuri tegevust reguleeritakse kohtumenetluse seadustiku ja advokatuuri enda põhikirjaga, mille on kinnitanud valitsus. Eraõiguse alusel juhitalval advokatuuril on järgmised eesmärgid:
 - tagada õigusvaldkonna ametites kõrged eetika- ja kutsestandardid;
 - jälgida õiguse arengut ning püüda sellele advokatuuri kogemustega kaasa aidata;
 - kaitsta oma liikmete üldisi kutsealaseid huve ning edendada liikmete vahel koostööd ja üksmeelt. Advokatuur täidab ka teatavaid avalikke ülesandeid. Advokatuurile on kohtumenetluse seadustiku alusel delegeeritud haldusülesandeid ning see võimaldab advokatuuril toimida riigiasutusena, eelkõige distsiplinaarmenetluste korral.
- Advokatuuri tegevuse eesmärk on tagada, et õiguslast nõu vajavad isikud saaksid kvaliteetset abi. Kohtumenetluse seadustiku kohaselt on advokatuuri liikmed kohustatud järgima kutse-eetika norme ning nende tegevuse reguleerimise ja järelevalve pädevus kuulub advokatuurile ja õiguskantslerile. Vandeadvokaatide tegevuse järele valvab advokatuuri distsiplinaarkomisjon. Juhul kui distsiplinaarkomisjon leiab, et vandeadvokaat on eksinud kutse-eetika normide vastu, võib ta määrata kõnealusele liikmele distsiplinaarkaristuse.

Õigusvaldkonna andmebaasid

Lisateavet leiate [Rootsi advokatuuri veebisaidilt](#).

Õigusnõustajad

Kohtumenetluses osalev õigusnõustaja ei pea tingimata olema advokaat, kuid kohus peab õigusnõustajat sobivaks pidama. Riiklikuks kaitsjaks määratakse põhimõtteliselt siiski ainult advokaat.

Notarid

Töökorraldus

Rootsis tegutsevad üksnes riiklikud notarid (vt allpool).

Riikliku notari nimetab ametisse [maavalitsus](#) (*länsstyrelsen*). Riiklik notar peab olema õiguslase haridusega, oskama rootsi keelt ja olema ka muidu sellesse ametisse sobiv.

Roll ja ülesanded

Õigusvaldkonna andmebaasid

Üldsusele kättesaadav notarite andmebaas ja/või üldine veebisait puudub.

Riiklike notarite kohta võib siiski leida lisateavet mõne maavalitsuse veebisaidilt.

Riikliku notari ülesanne on aidata üldsust mitmesugustes küsimustes, milleks on näiteks:

- allkirjade, ära kirjade, tõlgete ja dokumentide sisu käsitleva muu teabe tõestamine;
- teatavatel juhtudel kohtus tunnistajana esinemine;
- loosimiste vaatlemine;
- muude kontrollimiste või uurimiste lõppedes oma tähelepanekute kohta aruande esitamine;
- õiguslikke või majanduslikke asjaolusid käsitlevate deklaratsioonide vastuvõtmine ning nende deklaratsioonide edastamine kolmandatele isikutele;
- asutuse või isiku poolt mitmesuguste toimingute tegemise pädevuse kinnitamine;
- sertifikaatide (apostillide) väljastamine vastavalt 5. oktoobril 1961. aastal sõlmitud välisriigi avalike dokumentide legaliseerimise nõude tühistamise Haagi konventsioonile.

Õigusvaldkonna andmebaasid

Üldsusele kättesaadav notarite andmebaas ja/või üldine veebisait puudub.

Riiklike notarite kohta võib siiski leida lisateavet mõne maavalitsuse veebisaidilt.

Muud õigusvaldkonna ametid

Täitevamet (*Kronofogdemyndigheten*) vastutab võlgade sissenõudmise ja muude kohustuste täitmise eest. Täitevametis töötavad kohtutäiturid (*kronofogde*), kelle ülesanne on tagada, et sissenõudmine toimuks õiguspäraselt. Rootsis on võimalik läbida kohtutäituri koolitus. Koolitusel osalemiseks peate te olema Rootsi kodanik, teil peab olema õigusteaduste kraad või samaväärne kvalifikatsioon ja te peate olema kvalifitseeritud kohtuametnik (*notarie*). Kohtuametniku kvalifikatsiooni võib asendada ka konkreetselt määratletud praktikaperioodi läbimise või dispensatsioonimenetlusega.

Viimati uuendatud: 09/11/2020

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.